

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul III — Nr. 146

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÎRI ȘI ALTE ACTE

Sîmbătă, 13 iulie 1991

SUMAR

Pagina

REPUBLICĂRI

Legea nr. 42/1990 pentru cinstirea memoriei eroilor-martiri și acordarea unor drepturi urmașilor acestora, precum și răniților din timpul Revoluției din decembrie 1989 1-3

REPUBLICĂRI

LEGEA nr. 42/1990 *)

pentru cinstirea memoriei eroilor-martiri și acordarea unor drepturi urmașilor acestora, precum și răniților din timpul Revoluției din decembrie 1989

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. 1. — Pentru cinstirea și eternizarea memoriei celor care și-au jertfit viața pentru victoria Revoluției din decembrie 1989 se instituie titlul de *Erou-martir al Revoluției române din decembrie 1989*.

Titlul de *Erou-martir al Revoluției române din decembrie 1989* se conferă post-mortem; brevetul de atestare și însemnul titlului se predau, spre păstrare, familiei celui decorat sau părinților, după caz.

Art. 2. — În semn de prețuire și recunoștință pentru cei care au fost răniți în luptele pentru victoria Revoluției din decembrie 1989 se instituie titlul de *Luptător pentru victoria Revoluției române din decembrie 1989*.

Titlul de *Luptător pentru victoria Revoluției române din decembrie 1989* se conferă și celor care au fost reținuți în perioada 16—22 decembrie 1989, ca urmare a participării la manifestațiile pentru victoria revoluției.

Art. 3. — În semn de prețuire față de participanții direcți la manifestațiile pentru victoria revoluției, care s-au remarcat prin fapte deosebite, se instituie medalia *Revoluția română din decembrie 1989*.

Art. 4. — Titlurile prevăzute la art. 1 și 2, precum și medalia prevăzută la art. 3 se conferă, potrivit legii, de către Președintele României, la propunerea unei comisii; componența și regulile de funcționare ale co-

misiei sînt prevăzute în anexă, care face parte integrantă din prezenta lege.

Art. 5. — Descrierea și modul de atribuire a însemnului titlului *Erou-martir al Revoluției române din decembrie 1989*, precum și descrierea, modul de atribuire și purtare a însemnului titlului *Luptător pentru victoria Revoluției române din decembrie 1989* și a medaliei *Revoluția română din decembrie 1989* se stabilesc printr-un regulament aprobat prin hotărîre a Parlamentului.

Prin același regulament se va institui, pentru părinții eroilor-martiri, un însemn omagial distinctiv, cu dreptul de a-l purta.

Conferirea distincțiilor prevăzute în art. 1, 2 și 3 se atestă prin brevet.

Art. 6. — Urmașii sau, după caz, părinții eroilor-martiri ai revoluției vor primi împreună cu însemnul titlului prevăzut la art. 1 și suma de 60.000 lei.

Răniții revoluției vor primi împreună cu însemnul titlului prevăzut la art. 2 și suma de 40.000 lei.

Art. 7. — Persoanele care și-au pierdut total sau parțial capacitatea de muncă și urmașii celor care au decedat, ca urmare a participării la lupta pentru victoria Revoluției din decembrie 1989, ori în legătură cu evenimentele revoluționare din decembrie 1989, au dreptul la următoarele pensii minime, la care se adaugă

*) Republicată în temeiul art. II din Legea nr. 43 din 20 iunie 1991, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 135 din 25 iunie 1991, dîndu-se articolelor o nouă numerotare.

Legea nr. 42/1990 este publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 147 din 19 decembrie 1990.

pensia suplimentară, după caz, dacă pensia calculată, potrivit legii, pentru accident de muncă sau în timpul îndeplinirii unei sarcini de stat sau obștești nu este mai mare :

- 5.500 lei lunar pentru persoanele încadrate în gradul I de invaliditate ;
- 4.500 lei lunar pentru persoanele încadrate în gradul II de invaliditate ;
- 4.000 lei lunar pentru persoanele încadrate în gradul III de invaliditate ;
- 3.250 lei lunar pentru fiecare urmaș care beneficiază de pensie de urmaș.

Persoanele încadrate în gradul I de invaliditate primesc și o indemnizație lunară de îngrijire de 1.000 lei.

Prevederile din Legea nr. 3/1977 privind pensiile de asigurări sociale de stat și asistență socială, referitoare la plata, suspendarea sau încetarea plății pensiilor, se aplică în mod corespunzător și pensiilor stabilite potrivit prezentului articol.

Art. 8. — Urmașii eroilor-martiri ai revoluției, răniții, precum și pensionarii de invaliditate care și-au pierdut total sau parțial capacitatea de muncă în lupta pentru victoria revoluției, beneficiază și de următoarele drepturi :

- a) prioritate la închirierea și cumpărarea de locuințe din fondul de stat ;
- b) stabilirea chiriei la tariful de bază prevăzut pentru un salariu sau o pensie de până la 800 lei lunar, fără aplicarea majorărilor ce se percep persoanelor care au un venit mediu pe membru de familie mai mare de 1.500 lei lunar ;
- c) acordarea unei camere în plus pensionarilor de invaliditate de gradul I ;
- d) acordarea de credite pentru cumpărarea sau construirea de locuințe, în condițiile cele mai favorabile prevăzute de lege ;
- e) atribuirea fără plată a locurilor de veci în cimitire ;
- f) acces gratuit la tratament și consultații în spitalele și policlinicile Ministerului Sănătății ;
- g) medicamente gratuite ;
- h) acordarea gratuită de proteze ;
- i) acces gratuit la sanatorii și baze de tratament aparținând Ministerului Sănătății ;
- j) transport urban gratuit cu mijloacele de transport în comun aparținând unităților cu capital de stat și, anual, 12 călătorii gratuite pe calea ferată clasa I, dus-întors. Persoanele care locuiesc în mediul rural au dreptul și la 12 călătorii gratuite pe an, dus-întors, cu trenul sau cu autobuzul unităților cu capital de stat, până în localitatea reședință de județ.

De aceste gratuități beneficiază și însoțitorul pensionarului de invaliditate de gradul I ;

k) scutirea de plata taxelor și impozitelor pentru clădiri și terenul aferent, pentru autoturisme hycomat, motocicletă și abonamente radio-tv ;

- l) scutire de plata impozitului pe salariu ;
- m) posibilitatea cumulării pensiei cu orice alte venituri ;
- n) acces gratuit la creșele și grădinițele subvenționate de stat ;

o) acordarea gratuită a unui motocicletă pentru persoanele care și-au pierdut membrele inferioare ori au alte deficiențe locomotorii care se încadrează în criteriile medicale în vigoare, prioritate la cumpărarea unui autoturism hycomat, prin acordarea de credite integrale în lei, precum și scutirea de taxe vamale pentru un astfel de autoturism procurat din import ;

p) asistență juridică gratuită ;

r) pensionarea, cu reducerea vârstei prevăzute de lege cu cinci ani, pentru părinții eroilor-martiri ai revoluției, soții acestora, precum și pentru răniții revoluției ;

s) burse de elevi și studenți în instituțiile de învățămînt de stat, în condițiile legii, indiferent de venituri, pentru copiii eroilor-martiri, invalizilor sau răniților revoluției ;

s) obținerea cu prioritate de împrumuturi bancare pentru investiții, cu termen de rambursare dublu față de cel prevăzut de lege și cu reducerea dobânzii la 50% ;

t) prioritate la angajarea ca vinzători remizieri în cadrul societăților comerciale cu capital de stat a pensionarilor de invaliditate care și-au pierdut total sau parțial capacitatea de muncă ori la închirierea, de către aceștia, din fondul de stat, a unor mici spații disponibile pentru activități de producție sau prestări de servicii.

Drepturile prevăzute la alin. 1 lit. f)—i) se acordă numai pe perioada în care beneficiarii își păstrează calitatea de urmaș sau de pensionar de invaliditate, iar răniții pînă la vindecare.

De drepturile prevăzute la alin. 1 lit. b), k), m), n) și p) beneficiază și persoanele care au fost reținute în perioada 16—22 decembrie 1989 ca urmare a participării la manifestațiile pentru victoria revoluției.

Art. 9. — Drepturile pentru urmași, prevăzute la art. 7 și 8 alin. 1, pot fi acordate, după caz, și părinților, bunicii, fraților sau surorilor eroilor-martiri, dacă se constată de către comisia prevăzută la art. 4 că la data decesului se aflau în întreținerea acestora și sînt lipsiți de mijloace de întreținere.

Părinții eroilor-martiri, care nu se aflau în întreținerea acestora la data decesului, vor beneficia de drepturile prevăzute la art. 3 alin. 1 lit. b), e), f), g), i), k) și p), precum și de reducerea impozitului pe salariu cu 30% ; de asemenea, vor beneficia de transportul urban gratuit cu mijloacele de transport în comun aparținînd unităților cu capital de stat și, anual, de 4 călătorii gratuite pe calea ferată clasa I, dus-întors. Persoanele care locuiesc în mediul rural au dreptul și la 4 călătorii gratuite pe an, dus-întors, cu trenul, cu autobuzul unităților cu capital de stat sau cu mijloace de transport fluviale, pînă în localitatea reședință de județ. La data pensionării pentru limită de vîrstă, părinții pot opta între pensia cuvenită pentru activitatea desfășurată și pensia prevăzută de prezenta lege pentru urmași.

Art. 10. — Văduvele eroilor-martiri care au în întreținere doi sau mai mulți copii minori vor primi, pe lîngă drepturile prevăzute la art. 7 și 8 alin. 1, și o indemnizație lunară egală cu salariul minim pe economie, pe perioada cît aceștia urmează învățămîntul obligatoriu.

Art. 11. — Mamele eroilor-martiri, care din motive de sănătate survenite după pierderea copilului se pensionează, vor beneficia de o sumă de 3.250 lei lunar, dacă pensia calculată, potrivit legii, nu este mai mare.

Art. 12. — Prefecturile și primăriile vor acorda sprijinul necesar persoanelor care fac obiectul prezentei legi, pentru obținerea de locuințe, locuri de muncă, precum și pentru soluționarea altor probleme de ordin social și profesional cu care se confruntă.

Art. 13. — Consiliul de administrație al Fundației pentru Fondul „Libertatea”, constituit în temeiul Decretului-lege nr. 124/1990, se completează cu cite un

reprezentant al celor 9 asociații ale răniților și urmașilor eroilor revoluției.

Art. 14. — Dispozițiile prezentei legi se aplică în mod corespunzător și militarilor de orice grad, precum și personalului civil din Ministerul Apărării Naționale și Ministerul de Interne care și-au jertfit viața sau au fost răniți în luptele pentru victoria revoluției ori în legătură cu evenimentele revoluționare din decembrie 1989, cât și urmașilor acestora.

De prevederile prezentei legi nu beneficiază persoanele care au organizat, instigat sau au luptat, prin orice mod, împotriva Revoluției din decembrie 1989, precum și urmașii acestora.

Art. 15. — Guvernul României va aduce la îndeplinire prevederile prezentei legi, asigurând resursele

materiale și financiare necesare, inclusiv suplimentarea fondurilor valutare puse la dispoziția Ministerului Sănătății, în vederea trimerii la tratament în străinătate, ori de câte ori aceasta se impune, a persoanelor care au suferit afecțiuni deosebit de grave în luptele pentru victoria revoluției. De asemenea, va asigura răniților revoluției resursele valutare pentru procurarea de proteze necesare acestei categorii de persoane.

Art. 16. — Decretul-lege nr. 76/1990, prevederile referitoare la pensionarii invalizi ca urmare a participării la Revoluția din decembrie 1989 din Hotărârea Guvernului nr. 1065/1990, precum și orice alte dispoziții contrare prevederilor prezentei legi, se abrogă.

Art. 17. — Prezenta lege intră în vigoare la data de 1 decembrie 1990*).

ANEXA

A. Componența Comisiei pentru cinstirea și sprijinirea eroilor Revoluției din decembrie 1989 :

- 5 senatori ;
- 5 deputați ;
- câte un reprezentant al asociațiilor revoluționarelor și urmașilor acestora, legal constituite pînă la data de 30 aprilie 1991, precum și un reprezentant al Subsecretariatului de Stat pentru Problemele Victimelor Revoluției din Decembrie 1989 ;
- câte un reprezentant din cele 9 asociații ale răniților și urmașilor eroilor revoluției din decembrie 1989 ;
- un reprezentant al Ministerului Sănătății ;
- un reprezentant al Ministerului Muncii și Protecției Sociale ;
- un reprezentant al Ministerului Economiei și Finanțelor ;
- un reprezentant al Procuraturii Generale ;
- un reprezentant al Ministerului Apărării Naționale ;
- un reprezentant al Ministerului de Interne.

Comisia va fi condusă de către cel mai în vîrstă parlamentar și va funcționa pe lângă Secretariatul general al Guvernului, care va asigura lucrările de secretariat. Comisia ia hotărîri cu votul majorității simple a membrilor săi.

Regulamentul de lucru va fi stabilit de către comisie.

B. Competența : comisia constată, din oficiu sau la cererea celor interesați, calitatea de erou-martir, luptător pentru victoria Revoluției din decembrie 1989, decedat ori rănit în legătură cu evenimentele revoluționare din decembrie 1989, precum și cea prevăzută în art. 3, eliberează certificate doveditoare celor îndreptățiți legal și propune acordarea distincțiilor prevăzute în art. 1, 2 și 3 din prezenta lege.

Calitatea de erou-martir sau de rănit prevăzută în alineatul precedent se recunoaște celor care au decedat sau au fost răniți în perioada 16 decembrie 1989—10 ianuarie 1990, inclusiv celor care, fiind răniți în acest interval, au decedat ulterior din cauza rănilor suferite. Sînt considerați răniți cei care în acest interval au suferit vătămări corporale care au necesitat îngrijiri medicale pentru vindecare sau care au produs vreuna din următoarele consecințe : pierderea unui simț sau organ, încetarea funcționării acestora, o infirmitate permanentă fizică ori psihică, slujirea, avortul ori punerea în primejdie a vieții unei persoane. În sensul prezentei legi, sînt considerați reținuți cei care, în urma participării la luptele pentru victoria revoluției, au fost transportați și ținuți, la sediul unuia din organele fostului Minister de Interne, cu sau fără îndeplinirea formalităților prevăzute de lege.

Pentru a-și îndeplini aceste atribuții, comisia este împuternicită să solicite relații de la orice organ de stat, precum și de la persoanele fizice și juridice.

*) Fac excepție prevederile art. 1 alin. 2, art. 2 alin. 2, art. 3, 4, 5, 6, 7 alin. 1, art. 8 alin. 1 lit. j) alin. final, lit. k), o), r) și t), art. 8 alin. 3, art. 9, 10, 11, 14, 15 (ultima propoziție), precum și prevederile liniuței a III-a de la lit. A. alin. 1 și ale alin. 1 și 2 de la lit. B. din anexă, care se aplică începînd cu data de 1 iunie 1991.

EDITOR : PARLAMENTUL ROMÂNIEI -- ADUNAREA DEPUTAȚILOR

Adresa pentru publicitate : Biroul de publicitate și difuzare pentru Monitorul Oficial,
București, str. Blanduziei nr. 1, sectorul 2, telefon 11.77.02.

Tipăritul : Regia autonomă „Monitorul Oficial”, București, str. Jiului nr. 163, telefon 63.55.58.

Prețul 3 lei

40.816

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 146/1991, conține 4 pagini.